Entrepreneurship Education

START DSP

Digital - Sustainable - Profitable

Ενότητα 2 (Μέρος 2)

Από την ιδέα στην πράξη – Επιχειρηματικές δεξιότητες στην πράξη

www.startdsp.eu

This resource is licensed under CC BY 4.0

Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or Deutscher Akademischer Austauschdienst e.V., Nationale Agentur für Erasmus+ Hochschulzusammenarbeit. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

Επισκόπηση της Ενότητας 2

Αυτή η ενότητα σας βοηθά να προχωρήσετε στην υλοποίηση της ιδέας σας ως πράσινος ψηφιακός επιχειρηματίας. Σας εισάγει στο ταξίδι της μετατροπής βιώσιμων ψηφιακών ιδεών σε πραγματικές επιχειρηματικές ευκαιρίες, αναπτύσσοντας τη σωστή νοοτροπία, τη δημιουργικότητα και τις επιχειρηματικές δεξιότητες. Θα εξερευνήσετε πώς να εντοπίζετε ευκαιρίες όπου τα ψηφιακά εργαλεία συναντούν περιβαλλοντικές και κοινωνικές προκλήσεις, πώς να ευθυγραμμίζετε τις προσωπικές σας αξίες με την επιχείρησή σας και πώς να σχεδιάζετε επιχειρηματικά μοντέλα με συγκεκριμένο σκοπό που δημιουργούν τόσο αντίκτυπο όσο και κέρδος.

02

Πρακτική Εφαρμογή: Δημιουργώντας την Πράσινη Ψηφιακή Επιχείρησή σας

Μάθετε βήμα προς βήμα πώς να εφαρμόζετε τα EntreComp, GreenComp και DigComp για να σχεδιάσετε και να δοκιμάσετε την ιδέα σας. Χρησιμοποιήστε δωρεάν εργαλεία για να εντοπίσετε ευκαιρίες, να δημιουργήσετε λύσεις και να επιτύχετε αντίκτυπο.

This resource is licensed under CC BY 4.0

Co-funded by the European Union

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or Deutscher Akademischer Austauschdienst e.V., Nationale Agentur für Erasmus+ Hochschulzusammenarbeit. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

Ενότητα 2 (Μέρος 2) Διαδραστικά εκπαιδευτικά στοιχεία

51 Διαφάνειες

01 Άσκηση

01 Βίντεο

04 Παραδείγματα

16 Ψηφιακά εργαλεία

03 Σετ εργαλείων & οδηγοί

04 Άρθρα & Εκθέσεις

Ενότητα 03

Πρακτική εφαρμογή: Δημιουργώντας την οικολογική ψηφιακή σας επιχείρηση

Δημιουργήστε τη δική σας «πράσινη» ψηφιακή επιχείρηση

Καλώς ήρθατε στην ενότητα που θα σας βοηθήσει να αξιολογήσετε τις δεξιότητές σας για την έναρξη της πράσινης ψηφιακής σας επιχείρησης!

Σε αυτή την ενότητα, εσείς (και η ομάδα σας, αν συνεργάζεστε) θα μετατρέψετε μια βιώσιμη ιδέα σε μια ψηφιακή επιχείρηση με συγκεκριμένο σκοπό, βήμα προς βήμα.

Η διαδικασία διαρθρώνεται γύρω από **έξι βασικά στάδια** – από τον εντοπισμό μιας πράσινης ευκαιρίας έως την παρουσίαση της ιδέας σας – και σε κάθε στάδιο θα εξασκήσετε δεξιότητες από τρία πλαίσια ικανοτήτων της ΕΕ:

1. **Το EntreComp** (επιχειρηματικότητα) καλλιεργεί μια **νοοτροπία αναζήτησης ευκαιριών**, δημιουργική επίλυση προβλημάτων και ηθική, βιώσιμη σκέψη.
2. **Το GreenComp** (βιωσιμότητα) αναπτύσσει **τη συστημική σκέψη** και τη σκέψη για το μέλλον με στόχο τη βιωσιμότητα, δίνοντάς σας τη δυνατότητα να αντιμετωπίζετε περιβαλλοντικές προκλήσεις, και
3. **το DigComp** (ψηφιακές δεξιότητες) για συνεργασία και καινοτομία σε έναν κόσμο που καθοδηγείται από την τεχνολογία

Δημιουργήστε την πράσινη ψηφιακή σας επιχείρηση

Όλες οι εργασίες χρησιμοποιούν **δωρεάν, προσβάσιμα εργαλεία** (π.χ. Canva, Miro, Notion, Google Workspace, Trello), και μπορείτε να επιλέξετε ευέλικτα παραδοτέα (ένα business model canvas, ένα σύντομο βίντεο ψηφιακής παρουσίασης, έναν χάρτη επιπτώσεων βιωσιμότητας κ.λπ.) που ταιριάζουν στο έργο σας.

Αυτή η προσέγγιση είναι **κατάλληλη για μεμονωμένους επιχειρηματίες ή ομάδες** και έχει σχεδιαστεί ώστε να είναι εύκολη στην εφαρμογή, οπτική και ελκυστική για νέους καινοτόμους. Στο τέλος, δεν θα έχετε μόνο μια επιχειρηματική ιδέα, αλλά και βελτιωμένες δεξιότητες που αναγνωρίζονται σε όλη την Ευρώπη – προετοιμάζοντάς σας για μελλοντικές ενότητες μαθημάτων και πραγματικές προκλήσεις καινοτομίας.

Χρησιμοποιώντας την προσέγγιση **του έργου Start-DSP,** η οποία αναδεικνύει τις σχετικές ικανότητες σε κάθε στάδιο και τον τρόπο με τον οποίο το έργο σας μπορεί να εφαρμόσει και να αναπτύξει αυτές τις περιζήτητες δεξιότητες.

Πρακτική εφαρμογή: Δημιουργώντας τη δική σας «πράσινη» ψηφιακή επιχείρηση

Βήμα 1. Εντοπισμός μιας «πράσινης» ψηφιακής ευκαιρίας
(Συστημική σκέψη & κενό στην αγορά)

Βήμα 2. Δημιουργία ιδεών και καθορισμός σκοπού
(Εργαλεία δημιουργικής ιδεοποίησης + πλαίσια βιωσιμότητας)

Βήμα 3. Δημιουργία ενός «Canvas» για ένα πράσινο επιχειρηματικό μοντέλο *(Οπτικοποίηση)*

Βήμα 4. Σχεδιασμός ψηφιακής στρατηγικής με προσιτά εργαλεία

Πρακτική εφαρμογή: Δημιουργώντας τη δική σας «πράσινη» ψηφιακή επιχείρηση

Βήμα 1. Εντοπισμός μιας «πράσινης» ψηφιακής ευκαιρίας

(Συστημική σκέψη & κενό στην αγορά)

Ο εντοπισμός μιας πράσινης ψηφιακής ευκαιρίας σημαίνει να διαπιστώσετε πού τα ψηφιακά εργαλεία (όπως εφαρμογές, δεδομένα ή έξυπνη τεχνολογία) μπορούν να λύσουν περιβαλλοντικά προβλήματα.

Χρησιμοποιώντας **τη συστημική σκέψη**, εξετάζετε πώς συνδέονται όλα μεταξύ τους, ενώ ελέγχοντας το **κενό στην αγορά**, εντοπίζετε ανάγκες που δεν καλύπτονται.

Πρόκειται για **τον συνδυασμό της τεχνολογίας με τη βιωσιμότητα,** με σκοπό τη δημιουργία έξυπνων, πράσινων λύσεων.

01 Εντοπισμός μιας «πράσινης» ψηφιακής ευκαιρίας

(Συστημική σκέψη & κενό στην αγορά)

Το πλαίσιο GreenComp δίνει έμφαση **στην** «**αποδοχή** της πολυπλοκότητας» – τη χρήση **της συστημικής σκέψης** για την ολιστική προσέγγιση των προκλήσεων της βιωσιμότητας. Σε αυτό το στάδιο, απομακρυνθείτε για να δείτε τη συνολική εικόνα ενός περιβαλλοντικού προβλήματος πριν εστιάσετε σε ένα συγκεκριμένο κενό της αγοράς.

Βήμα 1: Το πρώτο βήμα είναι να **εντοπίσετε μια σημαντική «πράσινη» ευκαιρία**. Αυτό σημαίνει να προσδιορίσετε ένα περιβαλλοντικό ή κοινωνικό πρόβλημα που μπορείτε να αντιμετωπίσετε με μια ψηφιακή λύση – ουσιαστικά να βρείτε το σημείο όπου συμπίπτουν μια *ανάγκη βιωσιμότητας* και ένα *κενό στην αγορά*. Ξεκινήστε χρησιμοποιώντας **τη συστημική σκέψη** για να διερευνήσετε το πεδίο του προβλήματος.

Για παράδειγμα, αν σας ενδιαφέρει η σπατάλη τροφίμων, χαρτογραφήστε το σύστημα: από τους παραγωγούς έως τους καταναλωτές, ποιοι παράγοντες οδηγούν στη σπατάλη (π.χ. πλεόνασμα στα εστιατόρια, ακατάλληλη αποθήκευση, καταναλωτικές συνήθειες); Ποιοι είναι οι ενδιαφερόμενοι (αγρότες, επιχειρήσεις, νοικοκυριά, υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής); Πώς συνδέονται αυτά τα στοιχεία;

GreenComp

Η GreenComp ορίζει τη «συστημική σκέψη» ως την προσέγγιση ενός προβλήματος βιωσιμότητας από όλες τις πλευρές – λαμβάνοντας υπόψη διάφορα στοιχεία, χρονικά πλαίσια και αλληλεπιδράσεις εντός του συστήματος.

Κατανοώντας το σύστημα, μπορείτε να εντοπίσετε σημεία μόχλευσης για καινοτομία.

Πράσινη επιχειρηματικότητα: Πώς το περιβάλλον επηρεάζει τις επιχειρήσεις

Οδηγίες βήμα προς βήμα: Εντοπισμός μιας «πράσινης» ψηφιακής ευκαιρίας

01 Χαρτογράφηση του συστήματος:

Χρησιμοποιήστε ένα δωρεάν εργαλείο όπως **το Miro** (ηλεκτρονικός πίνακας) ή **το Google Drawings** για να δημιουργήσετε έναν απλό χάρτη συστημάτων για το θέμα που έχετε επιλέξει. **Σχεδιάστε κόμβους για τα βασικά στοιχεία (άτομα, διαδικασίες, πόροι) και βέλη για τις σχέσεις μεταξύ τους.** Αυτή η οπτική απεικόνιση θα σας βοηθήσει να εντοπίσετε τα προβληματικά σημεία και τις ανεπάρκειες. *Σύνδεση με το EntreComp*: «εντοπίζετε ευκαιρίες» παρατηρώντας τις ανάγκες και τις προκλήσεις στο πλαίσιο τους. *Σύνδεση με το GreenComp*: ασκείτε τη συστημική σκέψη και την κριτική σκέψη σχετικά με θέματα βιωσιμότητας.

02 Εντοπίστε κενά και ανάγκες:

Αναλύστε τον χάρτη σας για να εντοπίσετε ανεκπλήρωτες ανάγκες ή κενά. ***Ρωτήστε τον εαυτό σας:*** *Πού υπάρχει σπατάλη ή βλάβη που θα μπορούσε να αποφευχθεί; Πού αντιμετωπίζουν δυσκολίες οι άνθρωποι ή πού υφίστανται έλλειψη πληροφοριών;* **Για παράδειγμα,** ο χάρτης μπορεί να δείχνει εστιατόρια που πετάνε κάθε βράδυ τα τρόφιμα που δεν πούλησαν – ένα κενό θα μπορούσε να είναι η έλλειψη σύνδεσης μεταξύ αυτών των εστιατορίων και όσων είναι πρόθυμοι να παραλάβουν τα περισσεύματα. Σκεφτείτε μια λίστα με τέτοια κενά. Αυτό είναι ο καθορισμός του πλαισίου του προβλήματος – ο ορισμός μιας πρόκλησης με όρους βιωσιμότητας. Βεβαιωθείτε ότι το πρόβλημα είναι σημαντικό (η επίλυσή του θα ωφελήσει την κοινωνία ή το περιβάλλον) και ότι μπορεί ενδεχομένως να επιλυθεί με τη βοήθεια της ψηφιακής τεχνολογίας.

03 Ερευνήστε την αγορά:

Μόλις εντοπίσετε ένα πολλά υποσχόμενο κενό, κάντε μια γρήγορη αξιολόγηση της πραγματικής κατάστασης. Χρησιμοποιήστε τις δεξιότητες πληροφοριακής και δεδοσιακής παιδείας (DigComp Περιοχή 1) πραγματοποιώντας αναζήτηση στο διαδίκτυο: ***Έχει αντιμετωπιστεί αυτό το πρόβλημα από άλλους; Ποιες λύσεις υπάρχουν και ποια είναι τα όριά τους;*** Αναζητήστε στατιστικά στοιχεία ή εκθέσεις (π.χ. ποσοστό σπατάλης τροφίμων, εκπομπές CO2 κ.λπ.) για να εκτιμήσετε τον αντίκτυπο. Εάν υπάρχουν λύσεις, ***ποιο είναι το κενό στην αγορά – μια εξειδικευμένη αγορά ή μια πτυχή που δεν εξυπηρετείται επαρκώς και την οποία θα μπορούσατε να βελτιώσετε;*** Μην αποθαρρύνεστε εάν υπάρχουν παρόμοιες νεοφυείς επιχειρήσεις· αντίθετα, προσδιορίστε ποια μοναδική οπτική γωνία ή χαρακτηριστικό θα μπορούσε να κάνει την προσέγγισή σας να ξεχωρίζει (π.χ. εστίαση σε μια τοπική κοινότητα, χρήση διαφορετικής τεχνολογίας ή στόχευση σε διαφορετική ομάδα χρηστών).

04 Δήλωση ευκαιρίας:

Διατυπώστε μια σαφή δήλωση ευκαιρίας που να συνδυάζει το **πρόβλημα** και μια υπόδειξη της **λύσης**. Για παράδειγμα: ***«Πολλά τοπικά εστιατόρια πετάνε τα πλεονάζοντα τρόφιμα (πρόβλημα)· υπάρχει η ευκαιρία για μια ψηφιακή πλατφόρμα να ανακατευθύνει αυτά τα τρόφιμα σε άτομα που έχουν ανάγκη ή σε εγκαταστάσεις κομποστοποίησης (ιδέα λύσης)».*** Περιοριστείτε σε μία ή δύο προτάσεις. Αυτή η δήλωση θα καθοδηγήσει την πορεία του έργου σας.
Σύνδεση με το EntreComp: Η διατύπωση αυτής της δήλωσης απαιτεί *όραμα* – να φανταστείτε ένα καλύτερο μέλλον και την αξία που θα μπορούσε να δημιουργήσει η ιδέα σας, καθώς και *ηθική και βιώσιμη σκέψη* – με στόχο τον θετικό αντίκτυπο στην κοινότητα και το περιβάλλον.

Παράδειγμα: Εντοπισμός μιας Πράσινη Ψηφιακή Ευκαιρία

Σε μια περίπτωση, οι φοιτητές εντόπισαν το πρόβλημα της **σπατάλης τροφίμων στο πανεπιστήμιο**. Χαρτογραφώντας το σύστημα των φοιτητικών εστιατορίων, διαπίστωσαν ότι καθημερινά πετάγονταν αχρησιμοποίητα πλεονάζοντα τρόφιμα, ενώ ορισμένοι φοιτητές με περιορισμένο προϋπολογισμό υπέφεραν από πείνα. Έκαναν έρευνα και διαπίστωσαν ότι δεν υπήρχε καμία ειδική λύση για το πανεπιστήμιο – ένα σαφές κενό. Η περιγραφή της ευκαιρίας τους διατυπώθηκε ως εξής:

«Βλέπουμε μια ευκαιρία να αναπτύξουμε μια εφαρμογή διανομής τροφίμων στο πανεπιστήμιο, η οποία θα ειδοποιεί τους φοιτητές για δωρεάν πλεόνασμα τροφίμων από τις τραπεζαρίες, μειώνοντας έτσι τη σπατάλη και την επισιτιστική ανασφάλεια.» Αυτή η συνοπτική δήλωση έθεσε τις βάσεις για την επιχειρηματική τους πρωτοβουλία.

Σχετικές ικανότητες:

- ✓ **EntreComp:** Εντοπισμός ευκαιριών· Όραμα· Ηθική και βιώσιμη σκέψη.
- ✓ **GreenComp:** Συστημική σκέψη· Κριτική σκέψη· Πλαίσιο προβληματισμού.
- ✓ **DigComp:** Πληροφοριακή και δεδομενική παιδεία (έρευνα γεγονότων, εντοπισμός αξιόπιστων πληροφοριών στο διαδίκτυο)

Χρειάζεστε έμπνευση; Εξετάστε τους τομείς προτεραιότητας της Πράσινης Συμφωνίας της ΕΕ – π.χ. ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, βιώσιμη γεωργία, κυκλική οικονομία – ως πλούσιες πηγές προβλημάτων προς επίλυση. Πολλές επιτυχημένες πράσινες νεοφυείς επιχειρήσεις ξεκίνησαν αντιμετωπίζοντας καθημερινά ζητήματα βιωσιμότητας. Για παράδειγμα, η εφαρμογή Too Good To Go αντιμετώπισε τη σπατάλη τροφίμων συνδέοντας τα περισσεύματα των καταστημάτων με καταναλωτές που αναζητούσαν εκπτώσεις.

Πρακτική εφαρμογή: Δημιουργώντας την οικολογική ψηφιακή σας επιχείρηση

Βήμα 2. **Δημιουργία ιδεών και καθορισμός σκοπού**
(Εργαλεία δημιουργικής ιδεοποίησης + πλαίσια βιωσιμότητας)

Η ιδεοποίηση και ο καθορισμός του σκοπού είναι η διαδικασία **δημιουργίας δημιουργικών ιδεών** για πράσινες ψηφιακές λύσεις και η διαμόρφωσή τους γύρω από μια σαφή αποστολή.

Η χρήση **εργαλείων δημιουργικής ιδεοποίησης** (όπως το brainstorming, οι νοητικοί χάρτες ή το design thinking) βοηθά στην ανάδυση νέων ιδεών.

Στη συνέχεια, η χρήση και εφαρμογή **πλαισίων βιωσιμότητας** (όπως οι Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης ή η κυκλική οικονομία) διασφαλίζει ότι αυτές οι ιδέες θα έχουν πραγματικό περιβαλλοντικό και κοινωνικό αντίκτυπο.

02

Δημιουργία ιδεών και καθορισμός σκοπού

(Εργαλεία δημιουργικής ιδεοποίησης + πλαίσια βιωσιμότητας)

Δύο μαθητές κάνουν brainstorming για βιώσιμες λύσεις. Σε αυτό το στάδιο, χρησιμοποιήστε τεχνικές δημιουργικότητας (σε χαρτί ή ψηφιακούς πίνακες) για να δημιουργήσετε ιδέες ελεύθερα. Συνδυάστε τη διαμόρφωση ιδεών με πλαίσια βιωσιμότητας – σκεφτείτε ποιοι Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης του ΟΗΕ ή ποιες πράσινες αρχές μπορεί να εξυπηρετήσει η επιχείρησή σας.

Ώρα να βελτιώσετε την ιδέα σας: Τώρα που έχετε εντοπίσει μια ευρεία ευκαιρία, ήρθε η ώρα να δημιουργήσετε ιδέες – να βρείτε και να βελτιώσετε μια συγκεκριμένη λύση – και να καθορίσετε τον σκοπό της επιχείρησής σας.

Σε αυτό το βήμα θα χρησιμοποιήσετε τεχνικές δημιουργικότητας (μια σημαντική δεξιότητα του EntreComp) σε συνδυασμό με πλαίσια βιωσιμότητας (όπως οι Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης του ΟΗΕ) για να διασφαλίσετε ότι η ιδέα σας έχει έναν ισχυρό περιβαλλοντικό ή κοινωνικό σκοπό.

Ο στόχος εδώ είναι να καταλήξετε σε μια συγκεκριμένη πρόταση αξίας: **Τι ακριβώς θα δημιουργήσετε και γιατί έχει σημασία για τη βιωσιμότητα;**

Οδηγίες βήμα προς βήμα: Ιδεοποίηση και καθορισμός σκοπού

01 Ανταλλαγή ιδεών:

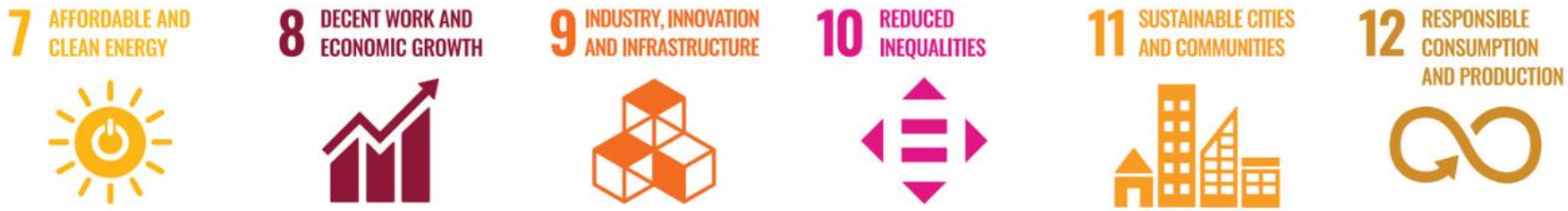
Συγκεντρώστε την ομάδα σας (ή μια ομάδα συναδέλφων που σας υποστηρίζουν, αν εργάζεστε μόνος σας) για μια συνεδρία ανταλλαγής ιδεών.

- Χρησιμοποιήστε δωρεάν **συνεργατικά ψηφιακά εργαλεία,** όπως το Miro ή τον διαδικτυακό πίνακα του Canva, για να συλλέξετε ιδέες με ψηφιακές αυτοκόλλητες σημειώσεις, ή απλά χρησιμοποιήστε στυλό και χαρτί.
- Ξεκινήστε με μια ερώτηση ***του τύπου «Πώς θα μπορούσαμε...»*** με βάση τη δήλωση ευκαιρίας σας. (Πώς θα μπορούσαμε να χρησιμοποιήσουμε την ψηφιακή τεχνολογία για να μειώσουμε τα απορρίμματα τροφίμων στο πανεπιστημιακό campus;) Ενθαρρύνετε την ποσότητα έναντι της ποιότητας στον πρώτο γύρο – σημειώστε κάθε ιδέα που σας έρχεται στο μυαλό, ανεξάρτητα από το πόσο εξωφρενική μπορεί να φαίνεται.
- Εξετάστε διάφορες **ψηφιακές προσεγγίσεις** (μια εφαρμογή για κινητά, μια διαδικτυακή πλατφόρμα, αισθητήρες IoT, ανάλυση δεδομένων κ.λπ.) που θα μπορούσαν να αντιμετωπίσουν το πρόβλημα.
- Επίσης, σκεφτείτε διαφορετικά **επιχειρηματικά μοντέλα ή κίνητρα** (με βάση τον εθελοντισμό, με διαφημιστική υποστήριξη, υπηρεσία freemium κ.λπ.). Σε αυτό το στάδιο, μην κρίνετε – ο στόχος είναι να ξεκλειδώσετε δημιουργικές δυνατότητες.

(**Συμβουλή:** Δοκιμάστε να χρησιμοποιήσετε τεχνικές παραγωγής ιδεών όπως το mind-mapping, το SCAMPER ή το Crazy 8s για να πυροδοτήσετε τη δημιουργικότητα.)

02 Χρησιμοποιήστε τα πλαίσια βιωσιμότητας ως οδηγούς:

- Για να βασίσετε τη διαδικασία δημιουργίας ιδεών σας σε έναν σκοπό, φιλτράρετε και αναπτύξτε τις ιδέες σας με βάση καθιερωμένα πλαίσια βιωσιμότητας.
- **ΣΥΜΒΟΥΛΗ:** Μια εξαιρετική πηγή αναφοράς είναι οι Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης (SDGs) του ΟΗΕ – 17 παγκόσμιοι στόχοι που αφορούν ζητήματα όπως η δράση για το κλίμα, το καθαρό νερό, οι βιώσιμες πόλεις, η υπεύθυνη κατανάλωση κ.λπ. Προσδιορίστε με ποιον ή ποιους SDGs σχετίζεται η ευκαιρία σας (π.χ. η σπατάλη τροφίμων συνδέεται με **τον SDG 12: Υπεύθυνη Κατανάλωση και Παραγωγή**, και τον SDG 2: Μηδενική Πείνα).
- Αυτό μπορεί να σας εμπνεύσει επιπλέον ιδέες – για παράδειγμα, να σκεφτείτε συνεργασίες ή χαρακτηριστικά που προωθούν αυτούς τους στόχους. Μπορείτε επίσης να λάβετε υπόψη την **«Τριπλή Γραμμή»** (άνθρωποι, πλανήτης, κέρδος) ή πλαίσια όπως οι αρχές **της Κυκλικής Οικονομίας** (μπορεί η ιδέα σας να συμβάλει στην επαναχρησιμοποίηση, την ανακύκλωση ή την αναγέννηση πόρων;). Αυτά σας παρέχουν μια οπτική γωνία για να διασφαλίσετε ότι ο σκοπός της επιχείρησής σας είναι πραγματικά

Αξιοποίηση των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης του ΟΗΕ για τον εταιρικό σχεδιασμό βιωσιμότητας

03 Συγκέντρωση και βελτίωση:

Μετά από μια έκρηξη ιδεών, περάστε στη **φάση της αξιολόγησης**. Συζητήστε ποιες ιδέες ανταποκρίνονται καλύτερα στην ανάγκη, φαίνονται εφικτές με την διαθέσιμη τεχνολογία και συνάδουν με τις αξίες της βιωσιμότητας. Είναι αποδεκτό να συνδυάσετε ιδέες (ίσως η καλύτερη λύση να είναι ένας συνδυασμός δύο εννοιών).

Χρησιμοποιήστε απλά **κριτήρια** για να κατατάξετε τις επιλογές: αντίκτυπος (αντιμετωπίζει ουσιαστικά το πρόβλημα;), καινοτομία (είναι πρωτότυπη ή πολύ καλύτερη από τις υπάρχουσες λύσεις;) και δυνατότητα υλοποίησης με τις δεξιότητες/τους πόρους που διαθέτετε.

Σε αυτό το σημείο, *η ικανότητα «δημιουργικότητας» του EntreComp* παίζει σημαντικό ρόλο – μεταβαίνετε από πολλές ιδέες σε μια *αξιόλογη λύση*.

Εφαρμόστε επίσης *την «γνώση του μέλλοντος» του GreenComp* – φανταστείτε το μέλλον αν κάθε ιδέα υλοποιούνταν· ποια ιδέα σκιαγραφεί το πιο εμπνευσμένο βιώσιμο μέλλον;

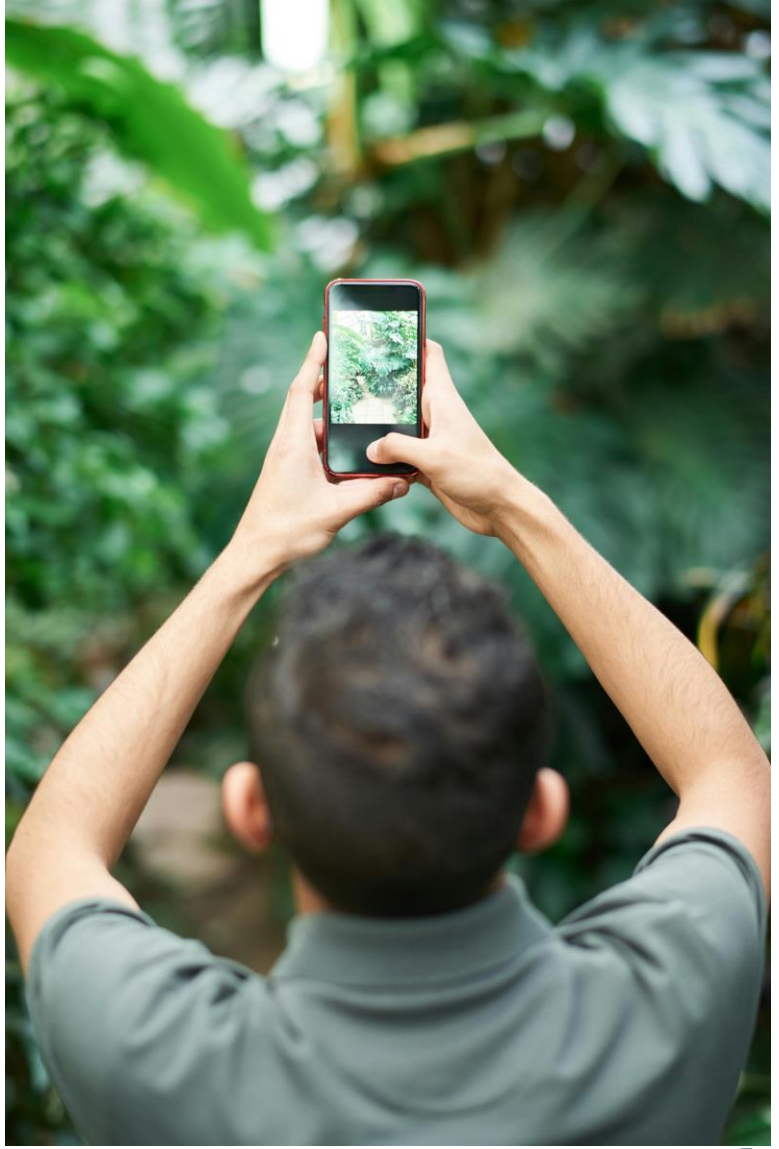

04 Καθορίστε τον σκοπό της επιχείρησης:

Μόλις επιλέξετε μια κεντρική ιδέα, διατυπώστε τον ***σκοπό*** της επιχείρησής σας σε **μία ή δύο προτάσεις.**

Αυτή είναι ουσιαστικά **η δήλωση αποστολής** σας – πρέπει να αποτυπώνει ***ποια είναι η λύση που προσφέρετε*** και ***γιατί είναι σημαντική***.

Για παράδειγμα: *«Η αποστολή μας είναι να μειώσουμε κατά το ήμισυ τα απορρίμματα τροφίμων στο πανεπιστημιακό campus, συνδέοντας σε πραγματικό χρόνο τα πλεονάζοντα τρόφιμα της καφετέριας με τους φοιτητές μέσω μιας εφαρμογής για κινητά, προωθώντας μια κουλτούρα μοιρασιάς και βιωσιμότητας.»*

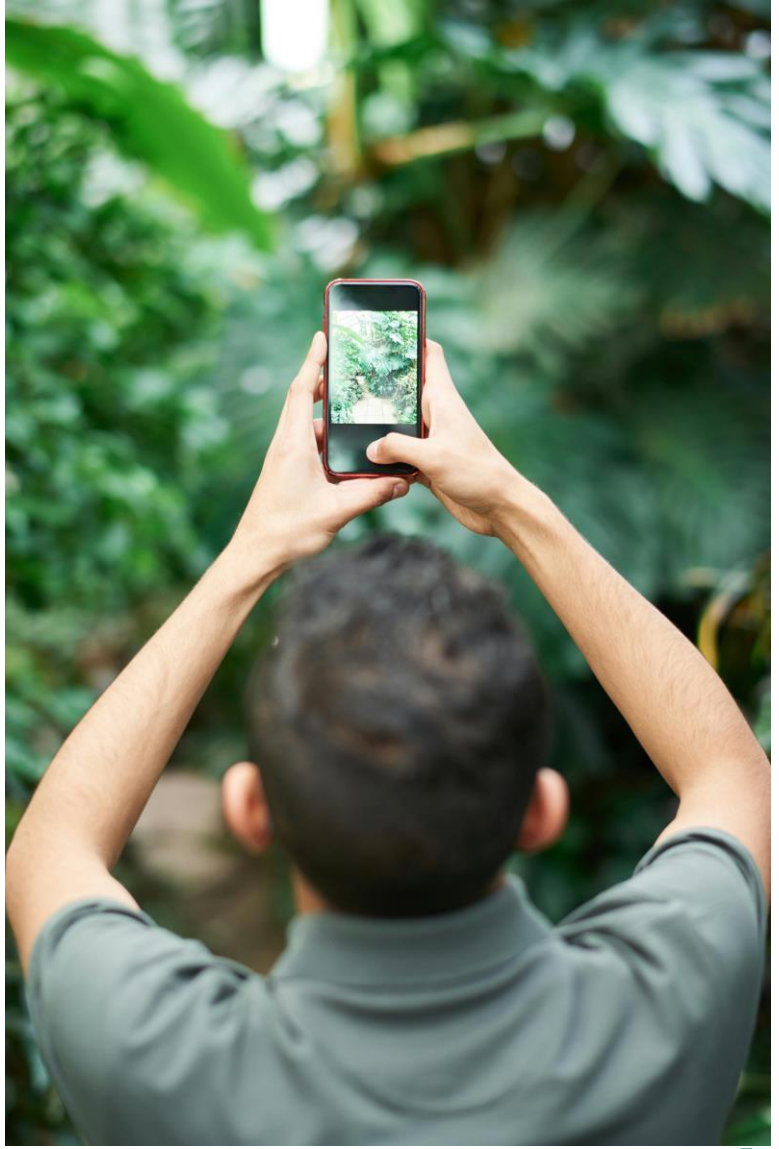

04 Ορισμός του σκοπού της επιχείρησης:

Παρατηρήστε πώς αυτή η δήλωση περιλαμβάνει ένα **σαφές αποτέλεσμα** (μείωση των αποβλήτων κατά το ήμισυ), τη **μέθοδο** (μια εφαρμογή για κινητά που συνδέει τα πλεονάζοντα τρόφιμα με τους φοιτητές) και τον **ευρύτερο σκοπό** (μια κουλτούρα μοιρασιάς και βιωσιμότητας).

Μια ισχυρή δήλωση σκοπού λειτουργεί ως κίνητρο και ευθυγραμμίζει την ομάδα σας με τον **«Πολικό Αστέρα»** της επιχείρησης.

Σύνδεση με το EntreComp: Αυτό σχετίζεται με *το «όραμα»* – τη δημιουργία ενός εμπνευσμένου οράματος για το μέλλον που μπορεί να εμπλέξει άλλους – και με *την «αξιολόγηση ιδεών»* – την αναγνώριση της ιδέας που μπορεί να προσφέρει τη μεγαλύτερη αξία και την επιδίωξή της.

Παράδειγμα: Διαμόρφωση ιδεών και καθορισμός σκοπού

Συνεχίζοντας με το σενάριο της σπατάλης τροφίμων στο πανεπιστημιακό campus – η ανταλλαγή ιδεών της ομάδας οδήγησε σε προτάσεις όπως μια εφαρμογή για την κοινή χρήση τροφίμων, ένα σύστημα απογραφής αποθεμάτων κουζίνας βασισμένο στην τεχνητή νοημοσύνη, μια εκστρατεία ευαισθητοποίησης και άλλες.

Αξιολόγησαν αυτές τις ιδέες με βάση τα κριτήριά τους και επέλεξαν την **εφαρμογή κοινής χρήσης τροφίμων** ως την πιο αποτελεσματική και εφικτή.

Η ευθυγράμμιση με **τον Στόχο Βιώσιμης Ανάπτυξης 12 (Υπεύθυνη Κατανάλωση)** τους έδωσε την ιδέα να συμπεριλάβουν την παρακολούθηση της συνολικής ποσότητας τροφίμων που εξοικονομούνται (για να ποσοτικοποιήσουν τον αντίκτυπο).

Σχετικές ικανότητες:

EntreComp: Δημιουργικότητα, Όραμα, Εκτίμηση Ιδεών.

GreenComp: Γνώση του μέλλοντος (οραματισμός εναλλακτικών βιώσιμων μελλοντικών σεναρίων)

→ **Εξερευνητική σκέψη** (χρήση της δημιουργικότητας και διεπιστημονικών ιδεών για καινοτόμες λύσεις).

DigComp: Επικοινωνία και συνεργασία (χρήση ψηφιακών εργαλείων για την ανταλλαγή ιδεών σε ομάδα) joint-research-centre.ec.europa.eu; → **Δημιουργία ψηφιακού περιεχομένου** (έκφραση ιδεών σε ψηφιακά μέσα, όπως μακέτες ή έγγραφα).

Παράδειγμα: Ιδεοποίηση & Καθορισμός Σκοπού

Η αναθεωρημένη δήλωση αποστολής τους διατυπώθηκε ως εξής:

«Να δημιουργήσουμε μια ψηφιακή πλατφόρμα που θα εξαλείφει τη σπατάλη τροφίμων στο πανεπιστημιακό campus, αναδιανέμοντας άμεσα τα περισσεύματα φαγητού στους φοιτητές και σε τοπικούς φιλανθρωπικούς οργανισμούς – μειώνοντας έτσι τη σπατάλη και καταπολεμώντας παράλληλα την πείνα.»

Αυτός ο σαφής, προσανατολισμένος στον σκοπό ορισμός καθοδήγησε όλο το μετέπειτα έργο τους.

Συμβουλή:

Μπορείτε να βρείτε **διαδραστικά πρότυπα** για την παραγωγή ιδεών και τον καθορισμό δηλώσεων αποστολής σε εργαλεία όπως το Miro ή το Notion.

Για παράδειγμα, το Miro προσφέρει δωρεάν *πρότυπα για την παραγωγή ιδεών*, ενώ το Canva διαθέτει γραφικά για τις δηλώσεις αποστολής.

Επίσης, ρίξτε μια ματιά στους πόρους του Σχεδίου Δράσης της ΕΕ για την Ψηφιακή Εκπαίδευση – μερικές φορές παρουσιάζουν εργαλεία για συνεργατική δημιουργικότητα στην τάξη.*)*

Πρακτική εφαρμογή: Δημιουργία της δικής σας «πράσινης» ψηφιακής επιχείρησης

Βήμα 3. Δημιουργία ενός «Canvas» για ένα πράσινο επιχειρηματικό μοντέλο

(Οπτικοποίηση)

Η δημιουργία ενός πλαισίου πράσινου επιχειρηματικού μοντέλου σημαίνει **να χαρτογραφήσετε** τον τρόπο λειτουργίας της βιώσιμης επιχείρησής σας σε ένα σαφές, οπτικό πλαίσιο.

Αυτό **αναδεικνύει την αξία της ιδέας σας**, τους πελάτες, τους συνεργάτες, τους πόρους και τον αντίκτυπό της, ενώ παράλληλα επισημαίνει τις φιλικές προς το περιβάλλον επιλογές.

Η οπτικοποίησή του σας βοηθά **να δείτε τη συνολική εικόνα** και να επικοινωνήσετε με σαφήνεια την πράσινη ιδέα σας στους άλλους.

03 **Δημιουργία ενός «πράσινου» Business Model Canvas:** Απεικονίστε την ιδέα σας

Με έναν σαφή σκοπό και μια ιδέα λύσης στο μυαλό σας, ήρθε η ώρα να σχεδιάσετε πώς η επιχείρησή σας θα δημιουργήσει, θα προσφέρει και θα αξιοποιήσει αξία – με βιώσιμο τρόπο.

Χρήση του Business Model Canvas (BMC): Θα χρησιμοποιήσουμε το Business Model Canvas (BMC), ένα σχέδιο μιας σελίδας με τα βασικά στοιχεία της επιχείρησής σας, και θα του δώσουμε μια «πράσινη» πινελιά.

Το Πράσινο Μοντέλο Επιχειρηματικού Σχεδίου είναι ουσιαστικά το κλασικό BMC εμπλουτισμένο με πτυχές βιωσιμότητας: θα συνεχίσετε να χαρτογραφείτε τους πελάτες, τις προτάσεις αξίας, τα έσοδα κ.λπ., αλλά θα λαμβάνετε επίσης υπόψη τον περιβαλλοντικό και κοινωνικό αντίκτυπο σε κάθε τμήμα.

Αυτό το οπτικό σχέδιο θα βοηθήσει εσάς και τους άλλους να δείτε πώς η ιδέα σας μπορεί να εξελιχθεί σε μια βιώσιμη, προσανατολισμένη σε συγκεκριμένο σκοπό επιχείρηση.

Οδηγίες βήμα προς βήμα: Δημιουργία ενός Green Business Model Canvas

01

Προμηθευτείτε ένα πρότυπο Business Model Canvas:

Αντί να ξεκινήσετε από το μηδέν, χρησιμοποιήστε ένα δωρεάν πρότυπο για το Business Model Canvas. *(Μερικές προτάσεις στους παρακάτω συνδέσμους)*

→ Κάντε μια αναζήτηση, μπορείτε να βρείτε πρότυπα π.χ. στο **Canva** (απλά αναζητήστε «Business Model Canvas» και επιλέξτε ένα δωρεάν) ή χρησιμοποιήστε το πρότυπο **Business Model Canvas του Miro**. Τα Google Slides/Drawings διαθέτουν επίσης διατάξεις BMC που μπορείτε να αντιγράψετε.

→ **Βεβαιωθείτε ότι το πρότυπο περιλαμβάνει τα 9 τυπικά τμήματα: Βασικοί Εταίροι, Βασικές Δραστηριότητες, Βασικοί Πόροι, Προτάσεις Αξίας, Σχέσεις με τους Πελάτες, Κανάλια, Τμήματα Πελατών, Δομή Κόστους** και **Πηγές Εσόδων**.

→ Εάν είναι διαθέσιμη, επιλέξτε μια έκδοση που περιλαμβάνει ένα επιπλέον επίπεδο για *τον «αντίκτυπο»* ή *τη «βιωσιμότητα»* (ορισμένα Business Model Canvas προσθέτουν ενότητες για Περιβαλλοντικά/Κοινωνικά Κόστη & Οφέλη) – αλλά μπορείτε επίσης να προσθέσετε αυτές τις ενότητες οι ίδιοι.

Το μοντέλο επιχειρηματικού μοντέλου τριών επιπέδων: Ένα εργαλείο για το σχεδιασμό πιο βιώσιμων επιχειρηματικών μοντέλων
Το καμβά βιώσιμου επιχειρηματικού μοντέλου
Αποκάλυψη της βιωσιμότητας με το τριπλό επίπεδο του Business Model Canvas (TLBMC)

02 Συμπληρώστε τα πεδία – με μια «πράσινη» ματιά:

Εξετάστε κάθε ενότητα του πίνακα, περιγράφοντας την επιχείρηση που σχεδιάζετε. Ακολουθεί ένας οδηγός για κάθε ενότητα, με *«πράσινες» υποδείξεις* που πρέπει να λάβετε υπόψη:

Τμήματα πελατών: ***Ποιος θα χρησιμοποιήσει ή θα πληρώσει για το προϊόν σας;*** Καταγράψτε τις κύριες ομάδες (π.χ. φοιτητές, υπηρεσίες εστίασης πανεπιστημίων, τοπικές φιλανθρωπικές οργανώσεις στο παράδειγμα της εφαρμογής για φαγητό).

Πράσινη οπτική: Σκεφτείτε επίσης τους δικαιούχους που δεν είναι πελάτες που πληρώνουν (π.χ. το περιβάλλον, η κοινότητα). **Για παράδειγμα,** ο πλανήτης «ωφελείται» από τη μείωση των αποβλήτων – σημειώστε το αυτό ποιοτικά.

Προτάσεις αξίας: Ποια αξία προσφέρετε σε αυτούς τους πελάτες; Αυτή είναι η καρδιά της ιδέας σας – π.χ. ***«Βοηθάμε τις εστιατόρια των πανεπιστημίων να μειώσουν τα απόβλητα και να εξοικονομήσουν κόστος απόρριψης, ενώ οι φοιτητές λαμβάνουν δωρεάν φαγητό και λιγότερα γεύματα καταλήγουν στις χωματερές».***

Πράσινη οπτική: Να είστε σαφείς σχετικά με την αξία της βιωσιμότητας: μείωση του ανθρακικού αποτυπώματος, εξοικονόμηση χρημάτων, βελτίωση της υγείας κ.λπ. Μια πράσινη πρόταση αξίας μπορεί να περιλαμβάνει στοιχεία όπως ***«μείωση των εκπομπών CO2 κατά X%»*** ή ***«προώθηση τοπικών βιολογικών προϊόντων»***, ανάλογα με το έργο σας.

Κανάλια: ***Μέσω ποιων καναλιών θα προσεγγίσετε και θα εξυπηρετήσετε τους πελάτες;*** Πιθανά ψηφιακά κανάλια (καταστήματα εφαρμογών, ιστότοπος, κοινωνικά μέσα). ***Σημειώστε*** δωρεάν και εύχρηστα κανάλια: π.χ. έναν λογαριασμό στο Instagram για προβολή, έναν απλό ιστότοπο που χρησιμοποιεί το Google Sites κ.λπ.

Πράσινη οπτική: Τα κανάλια σας έχουν χαμηλό περιβαλλοντικό αποτύπωμα (το ψηφιακό έχει συνήθως χαμηλότερες εκπομπές άνθρακα από το φυσικό, αλλά λάβετε επίσης υπόψη την πράσινη φιλοξενία ή την ελάχιστη εκτύπωση, αν υπάρχουν υλικά μάρκετινγκ);

Σχέσεις με τους πελάτες: ***Τι είδους σχέση θα διατηρήσετε;*** Για ένα ψηφιακό προϊόν, αυτή μπορεί να είναι αυτοματοποιημένη (ειδοποιήσεις μέσω εφαρμογών) ή μια σχέση που βασίζεται στην κοινότητα (ομάδες στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, φόρουμ). Ίσως χρησιμοποιήσετε στοιχεία παιχνιδιού για να διατηρήσετε το ενδιαφέρον των χρηστών (όπως εμβλήματα για «εξοικονόμηση τροφίμων»).

Πράσινη προοπτική: Βεβαιωθείτε ότι κάθε προσπάθεια δημιουργίας κοινότητας δίνει έμφαση στις αξίες της βιωσιμότητας (π.χ. προκλήσεις μεταξύ των χρηστών για την αύξηση του θετικού αντίκτυπου).

Βασικές δραστηριότητες:

Για παράδειγμα, ***Καταγράψτε τα πιο σημαντικά πράγματα που πρέπει να κάνετε για να πετύχει η επιχείρηση.*** την ανάπτυξη της εφαρμογής, την προσέλκυση συνεργατών από το πανεπιστήμιο, τη συντήρηση και την υποστήριξη, καθώς και το μάρκετινγκ προς τους φοιτητές.

Πράσινη οπτική: Συμπεριλάβετε δραστηριότητες που διασφαλίζουν τη βιωσιμότητα – π.χ. παρακολούθηση του αντίκτυπου, προμήθεια οικολογικών υλικών σε περίπτωση που υπάρχουν φυσικά εξαρτήματα κ.λπ.

Βασικοί πόροι:

Ποιοι πόροι είναι απαραίτητοι; Εδώ σκεφτείτε τόσο τους υλικούς όσο και τους άυλους πόρους: π.χ. την ίδια την εφαρμογή για κινητά (τεχνολογική πλατφόρμα), μια ομάδα εθελοντών ή προσωπικού, συνεργασίες με εστιατόρια πανεπιστημίων κ.λπ. Λάβετε επίσης υπόψη ψηφιακούς πόρους όπως λογισμικό ανοιχτού κώδικα, ανοιχτά δεδομένα ή δωρεάν υπηρεσίες cloud.

Πράσινη οπτική: Εάν είναι σχετικό, σημειώστε τους πόρους που καθιστούν τη λύση σας βιώσιμη (π.χ. χρήση διακομιστών που τροφοδοτούνται με ανανεώσιμη ενέργεια ή γνώση των διαδικασιών ανακύκλωσης κ.λπ.). Πολλές πράσινες νεοφυείς επιχειρήσεις αξιοποιούν μοναδικούς πόρους, όπως διπλώματα ευρεσιτεχνίας για καθαρές τεχνολογίες ή ισχυρούς δεσμούς με την κοινότητα.

Βασικοί συνεργάτες: ***Με ποιους θα χρειαστεί να συνεργαστείτε;*** Κανένα εγχείρημα δεν λειτουργεί μόνο του – καταγράψτε συνεργάτες όπως προμηθευτές, χορηγούς, οργανισμούς, ακόμη και μέντορες. **Παράδειγμα:** Η διοίκηση του πανεπιστημίου (για να εξασφαλίσετε υποστήριξη σε επίπεδο πολιτικής), μια περιβαλλοντική λέσχη (για βοήθεια στην προώθηση και τον συντονισμό) και, ενδεχομένως, τοπικά αγροκτήματα (για τη συλλογή κομπόστ).

Πράσινη οπτική: Οι συνεργασίες μπορούν να ενισχύσουν τον αντίκτυπο (η ικανότητα «συλλογικής δράσης» του GreenComp – να ενεργούμε από κοινού για την αλλαγή). Καταγράψτε κάθε φορέα που είναι κρίσιμος για την παροχή της αξίας σας.

Δομή κόστους: **Προσδιορίστε τα κύρια έξοδα για τη λειτουργία της επιχείρησής σας.** Στην αρχή, πολλά έξοδα θα αφορούν τον χρόνο ανάπτυξης (εθελοντική εργασία) και ενδεχομένως ορισμένες υπηρεσίες (φιλοξενία ιστοσελίδων, μάρκετινγκ). Χρησιμοποιήστε δωρεάν εργαλεία όσο το δυνατόν περισσότερο για να διατηρήσετε τα έξοδα σε χαμηλά επίπεδα – π.χ. το GitHub για τον κώδικα, το δωρεάν πακέτο υπηρεσιών cloud κ.λπ.

Πράσινη οπτική: Προγραμματίστε επίσης τυχόν κόστη βιωσιμότητας: για παράδειγμα, αν δεσμευτείτε να δωρίσετε ένα μέρος των εσόδων σε περιβαλλοντικούς σκοπούς ή να επενδύσετε σε αντισταθμίσεις εκπομπών άνθρακα, σημειώστε τα. Η διατήρηση των κόστους σε χαμηλά επίπεδα αποτελεί μέρος τόσο της επιχειρηματικότητας όσο και της βιωσιμότητας.

Entrepreneurship Education

Πηγές εσόδων: Τέλος, πώς θα εξασφαλίσετε τη χρηματοοικονομική σας βιωσιμότητα;
Καταγράψτε τους τρόπους από τους οποίους εισρέουν χρήματα (ή χρηματοδότηση).

→ Οι επιλογές περιλαμβάνουν: άμεσες πωλήσεις, συνδρομές, διαφήμιση, τέλη συναλλαγών, επιχορηγήσεις ή επιδοτήσεις (συνηθισμένες στις κοινωνικές επιχειρήσεις) ή ακόμα και μοντέλα **«freemium»**.
→ Για ένα φοιτητικό έργο, μπορεί αρχικά να μην στοχεύετε στο κέρδος, αλλά σκεφτείτε τι θα μπορούσε να το καταστήσει αυτοσυντηρούμενο.
→ Ίσως το πανεπιστήμιο να πληρώνει για την υπηρεσία, ή τοπικοί χορηγοί να καλύπτουν τα έξοδα σε αντάλλαγμα για διαφήμιση (π.χ. ένα τοπικό παντοπωλείο να χορηγεί την εφαρμογή για φαγητό).

Πράσινη οπτική: Βεβαιωθείτε ότι το μοντέλο εσόδων σας δεν ενθαρρύνει αρνητικές επιπτώσεις.

Για παράδειγμα, αν τα έσοδα προέρχονται από διαφημίσεις, συνεργαστείτε με διαφημιστές που έχουν οικολογική συνείδηση. Αν πουλάτε ένα προϊόν, ίσως να χρησιμοποιήσετε ένα σύστημα «επιστροφής» ή να διαθέσετε μέρος των κερδών για περιβαλλοντικό καθαρισμό.

03 Ελέγξτε τη συνοχή και τη βιωσιμότητα

Κάντε ένα βήμα πίσω και διαβάστε το «Green Business Model Canvas» σας ως σύνολο.

- ❑ *Κάθε μέρος υποστηρίζει τον σκοπό σας;*
- ❑ *Υπάρχουν αντιφάσεις* (π.χ. να ισχυρίζεστε ότι είστε φιλικοί προς το περιβάλλον, αλλά να βασίζεστε σε μια δραστηριότητα με πολύ υψηλές εκπομπές άνθρακα);
- ❑ Βεβαιωθείτε ότι οι πράσινες πτυχές δεν περιορίζονται μόνο στην *Πρόταση Αξίας*, αλλά διαπερνούν επίσης τους συνεργάτες, τις δραστηριότητες και τους πόρους (αυτό αποδεικνύει *την «ηθική και βιώσιμη σκέψη»,* μια βασική ικανότητα του EntreComp). Αν κάτι δεν σας φαίνεται σωστό, προσαρμόστε το τώρα.

Αυτή η άσκηση ενισχύει επίσης *τις δεξιότητες σχεδιασμού και διαχείρισης του EntreComp* – ουσιαστικά καταρτίζετε ένα σχέδιο για τον τρόπο υλοποίησης της ιδέας.

Παράδειγμα: Δημιουργία ενός «Green Business Model Canvas»

Η ομάδα διανομής τροφίμων του πανεπιστημίου δημιούργησε ένα «Green Business Model Canvas».

Μερικά σημαντικά σημεία: Στην **ενότητα «Βασικοί Εταίροι»**, ανέφεραν τις υπηρεσίες εστίασης του Πανεπιστημίου (για την παροχή των περισσευμάτων), τη φοιτητική λέσχη αειφορίας (για τη διοργάνωση εκστρατειών ευαισθητοποίησης) και μια τοπική τράπεζα τροφίμων (για τη διανομή των πλεονασμάτων σε φιλανθρωπικούς σκοπούς) – παρουσιάζοντας έτσι ένα δίκτυο συνεργατών.

Η «Πρόταση Αξίας» τους ήταν *«Μηδενική σπατάλη τροφίμων στο πανεπιστημιακό campus – εξοικονόμηση γευμάτων για τους φοιτητές και μείωση του κόστους απόρριψης/των εκπομπών για το πανεπιστήμιο».*

Σχετικές ικανότητες:

→ ***EntreComp:*** Σχεδιασμός & Διαχείριση (χαρτογράφηση του τρόπου παροχής αξίας) · Κινητοποίηση Πόρων (εντοπισμός βασικών πόρων και συνεργατών που απαιτούνται) · Οικονομική & Χρηματοοικονομική Παιδεία (εξέταση κόστους και πηγών εσόδων).

→ ***GreenComp:*** Βιώσιμες αξίες – **Εκτίμηση της βιωσιμότητας** (διασφάλιση της ευθυγράμμισης του μοντέλου με τις αξίες της βιωσιμότητας και τις δίκαιες πρακτικές)· **Συλλογική δράση** (εμπλοκή εταίρων/κοινότητας στο μοντέλο).

Παράδειγμα: Δημιουργία ενός «Green Business Model Canvas»

Αποφάσισαν να δημιουργήσουν μια **πηγή εσόδων** μέσω *συνδρομής από το πανεπιστήμιο* (το πανεπιστήμιο θα κατέβαλε ένα μικρό μηνιαίο ποσό για τη στήριξη της εφαρμογής, το οποίο δικαιολογείται από την εξοικονόμηση κόστους στη διαχείριση των αποβλήτων).

Η **δομή κόστους** ήταν ελάχιστη – κυρίως ο χρόνος ανάπτυξης της εφαρμογής και ορισμένα τέλη για διακομιστές cloud (αρχικά σχεδίαζαν να χρησιμοποιήσουν διακομιστές με δωρεάν πακέτο υπηρεσιών). Ως πρόσθετο στοιχείο βιωσιμότητας, συμπεριέλαβαν ένα σχέδιο μέτρησης της μείωσης των εκπομπών άνθρακα που θα προέκυπτε από τη μείωση των αποβλήτων, το οποίο θα μπορούσαν να αναφέρουν στο πανεπιστήμιο (προσθέτοντας αξία στην υπηρεσία).

→ ***DigComp:*** Δημιουργία ψηφιακού περιεχομένου (χρήση ψηφιακών εργαλείων για το σχεδιασμό του καμβά και, ενδεχομένως, για την κατασκευή πρωτοτύπων ορισμένων πτυχών του μοντέλου)· Επικοινωνία (ο καμβάς βοηθά στην σαφή επικοινωνία του σχεδίου σας σε άλλους, π.χ. σε μέντορες ή ενδιαφερόμενα

Παράδειγμα: Δημιουργία ενός «Green Business Model Canvas»

Συμπληρώνοντας το διάγραμμα, διαπίστωσαν την ανάγκη για έναν συνεργάτη που δεν είχαν λάβει υπόψη αρχικά – το τμήμα πληροφορικής του πανεπιστημίου (ενδεχομένως για την ενσωμάτωση των συστημάτων σύνδεσης των φοιτητών στην εφαρμογή).

Αυτό το στάδιο του σχεδιασμού εξασφάλισε ότι δεν παραβλέφθηκε κανένα σημαντικό στοιχείο πριν προχωρήσουν περαιτέρω.

Συμβουλή:

Δείτε τον επίσημο οδηγό του Strategyzer για το Business Model Canvas για γενικές συμβουλές και αναζητήστε το «Triple Layered Business Model Canvas» αν σας ενδιαφέρει – προσθέτει ειδικά περιβαλλοντικά και κοινωνικά επίπεδα στο τυπικό καμβά.

Προς το παρόν, αρκεί να ενσωματώσετε αυτές τις παραμέτρους στον ενιαίο πίνακά σας, αλλά η προσέγγιση των τριών επιπέδων αποτελεί ένα εξαιρετικό εργαλείο για την βαθιά ενσωμάτωση της βιωσιμότητας.

Πρακτική εφαρμογή: Δημιουργώντας την «πράσινη» ψηφιακή σας επιχείρηση

Βήμα 4. Σχεδιασμός μιας ψηφιακής στρατηγικής με προσιτά εργαλεία

Ο σχεδιασμός μιας ψηφιακής στρατηγικής με προσιτά εργαλεία σημαίνει τον προγραμματισμό του τρόπου χρήσης **απλών, οικονομικών και φιλικών προς τον χρήστη** ψηφιακών πλατφορμών για την ανάπτυξη της πράσινης επιχείρησής σας.

Εστιάζει στην επιλογή των **κατάλληλων διαδικτυακών εργαλείων** — όπως τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, οι ιστοσελίδες ή οι εφαρμογές — που σας βοηθούν **να προσεγγίσετε πελάτες**, **να μοιραστείτε τον σκοπό σας** και **να διευρύνετε τον αντίκτυπό σας** χωρίς να χρειάζεστε προηγμένες τεχνικές δεξιότητες.

04 Σχεδιασμός μιας ψηφιακής στρατηγικής με προσιτά εργαλεία

Αφού σκιαγραφήσετε το επιχειρηματικό σας μοντέλο, ήρθε η ώρα να σχεδιάσετε πώς θα δημιουργήσετε και θα παραδώσετε ουσιαστικά τη λύση σας ψηφιακά.

Σχεδιασμός μιας ψηφιακής στρατηγικής: Σε αυτό το βήμα, θα σκιαγραφήσετε μια απλή ψηφιακή στρατηγική – βασικά, ένα σχέδιο για την ανάπτυξη του προϊόντος σας και την προσέλκυση χρηστών στο διαδίκτυο, χρησιμοποιώντας μόνο δωρεάν ή εύκολα διαθέσιμα εργαλεία.

Αυτό περιλαμβάνει τη δημιουργία πρωτοτύπου του προϊόντος σας (ακόμη και αν πρόκειται απλώς για μια επίδειξη), την επιλογή των κατάλληλων ψηφιακών καναλιών για να προσεγγίσετε το κοινό σας και την οργάνωση των εργασιών του έργου σας.

Σκεφτείτε το ως τη δημιουργία ενός οδικού χάρτη για την υλοποίηση της ιδέας σας στον ψηφιακό κόσμο.

01 **Οδηγίες βήμα προς βήμα:** Σχεδιασμός μιας ψηφιακής στρατηγικής με προσιτά

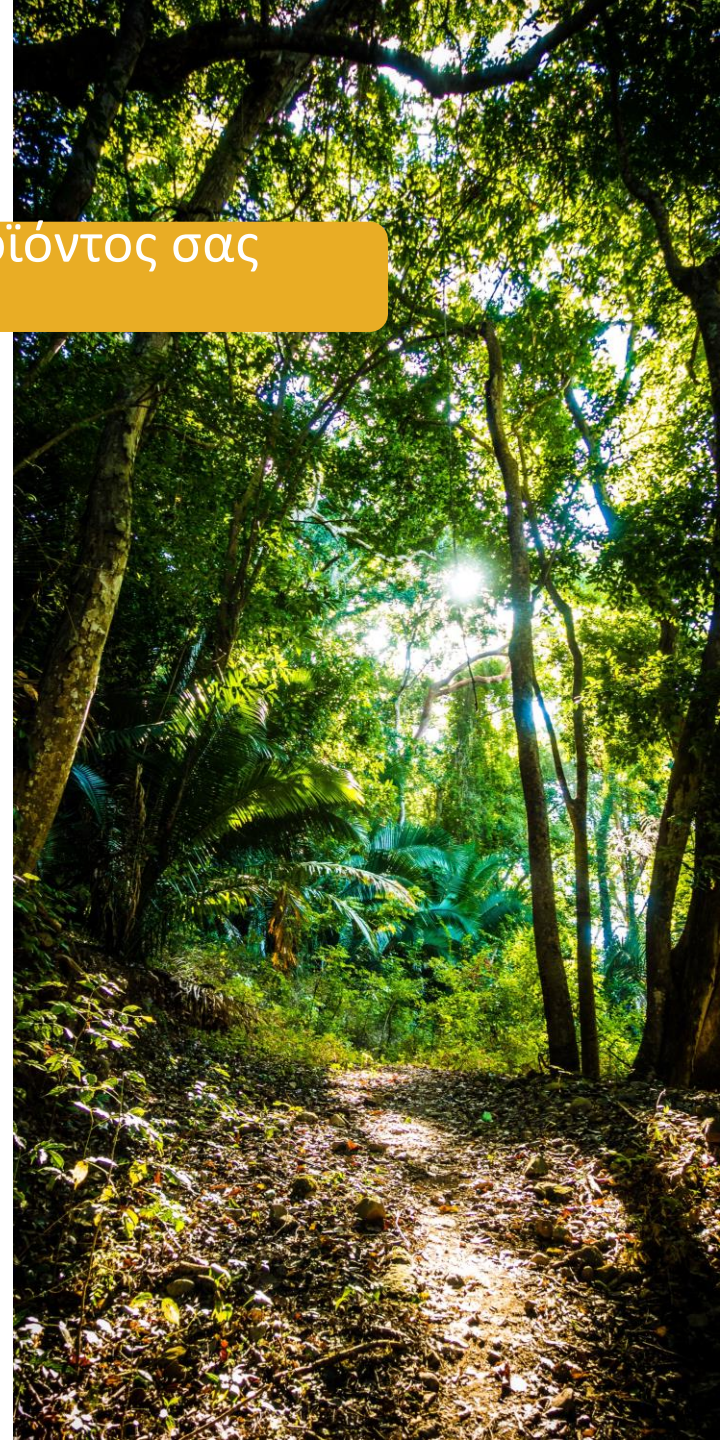
Ξεκινήστε δημιουργώντας ένα βασικό **πρωτότυπο** ή μακέτα του προϊόντος σας χρησιμοποιώντας δωρεάν εργαλεία.

Λάβετε υπόψη:

Αν πρόκειται για εφαρμογή ή ιστότοπο, μπορείτε να σχεδιάσετε μια απλή διεπαφή στο **Canva** (το οποίο διαθέτει πρότυπα για οθόνες εφαρμογών και ιστότοπους) ή να χρησιμοποιήσετε ένα ειδικό δωρεάν εργαλείο δημιουργίας πρωτοτύπων, όπως **το Figma** ή το **Adobe XD** (διαθέτουν δωρεάν πακέτα για φοιτητές).

Για παράδειγμα, σχεδιάστε τις κύριες οθόνες της εφαρμογής – σύνδεση, λίστα διαθέσιμων ειδών διατροφής, κουμπί υποβολής αίτησης κ.λπ.

Συμβουλή: Αν η ιδέα σας αφορά μια πλατφόρμα υπηρεσιών, δημιουργήστε ίσως έναν **ιστότοπο προσγείωσης** μίας σελίδας χρησιμοποιώντας ένα δωρεάν εργαλείο δημιουργίας ιστότοπων (Google Sites, δωρεάν πακέτο Wix κ.λπ.) που εξηγεί την υπηρεσία και «προσομοιώνει» τον τρόπο χρήσης της.

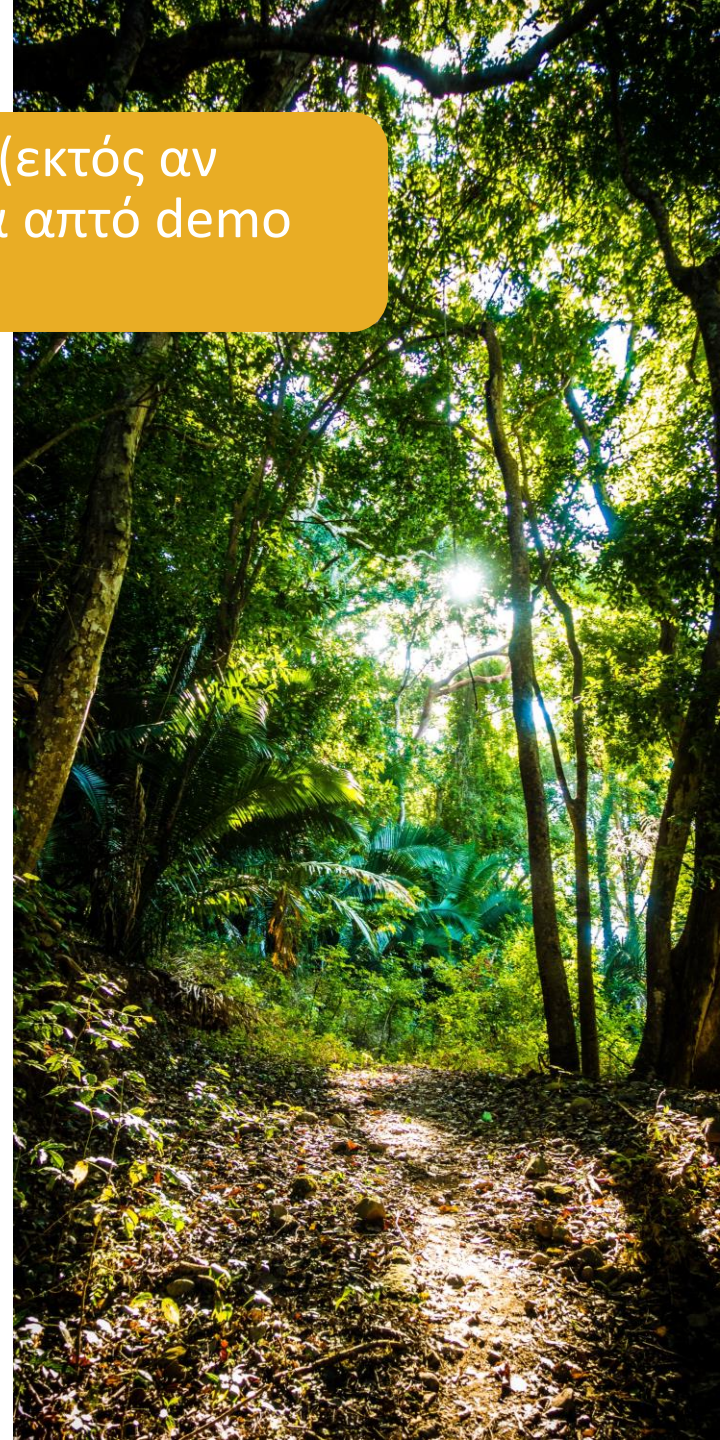
Ο στόχος δεν είναι να προγραμματίσετε ένα ολοκληρωμένο προϊόν (εκτός αν διαθέτετε τις δεξιότητες και τον χρόνο), αλλά να δημιουργήσετε ένα απτό demo που θα μπορείτε να δείξετε σε άλλους.

Αυτό βοηθά με δύο τρόπους:

1. Μπορείτε να λάβετε έγκαιρα σχόλια από συναδέλφους/μέντορες, και

2. θα κάνει την τελική σας παρουσίαση πιο πειστική χάρη στα οπτικά στοιχεία.

Σύνδεση με το DigComp: Θα εξασκηθείτε *στη δημιουργία ψηφιακού περιεχομένου*, δημιουργώντας ψηφιακά πρότυπα και γραφικά για την επιχείρησή σας

02

Επιλέξτε τα ψηφιακά σας κανάλια: Στη συνέχεια, αποφασίστε πώς θα προσεγγίσετε και θα αλληλεπιδράσετε ψηφιακά με τους χρήστες-στόχους σας. Προσδιορίστε τις διαδικτυακές πλατφόρμες που είναι δημοφιλείς στο κοινό σας.

Λάβετε υπόψη:

Για φοιτητές, θα μπορούσε να είναι το Instagram, το TikTok ή μια ομάδα του πανεπιστημίου στο Facebook.

Για ένα ευρύτερο κοινό ή επιχειρήσεις, ίσως το LinkedIn ή το Twitter (τώρα X) να είναι πιο κατάλληλα. Δεδομένου ότι το σενάριό μας επικεντρώνεται στο πανεπιστημιακό περιβάλλον, η ομάδα θα μπορούσε να επιλέξει έναν λογαριασμό στο Instagram για να μοιράζεται ενημερώσεις και ιστορίες επιτυχίας (φωτογραφίες από γεύματα που έχουν αποθηκευτεί) και μια ομάδα στο WhatsApp ή στο Discord για άμεσες ειδοποιήσεις.

Εξετάστε επίσης το ενδεχόμενο ενός **ενημερωτικού δελτίου μέσω email** (χρησιμοποιώντας ένα δωρεάν εργαλείο όπως το δωρεάν πακέτο του Mailchimp ή απλά το Gmail), εάν κρίνεται σκόπιμο, για να κρατάτε ενήμερους τους ενδιαφερόμενους (π.χ. εβδομαδιαία σύνοψη του αντίκτυπου).

Σχεδιάστε τη στρατηγική περιεχομένου σας

Σχεδιάστε συνοπτικά **τη στρατηγική περιεχομένου σας** – π.χ., *«Θα δημοσιεύουμε στο Instagram δύο φορές την εβδομάδα συμβουλές για τη μείωση της σπατάλης τροφίμων και θα αναδεικνύουμε τον αντίκτυπο της εφαρμογής μας, ενώ θα χρησιμοποιούμε την πύλη φοιτητών του πανεπιστημίου για να ενημερώνουμε τους νέους χρήστες».*

Καταγράψτε αυτές τις επιλογές σε ένα σύντομο σχέδιο για τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης.

Σύνδεση με το DigComp: Όλα αυτά αφορούν *την επικοινωνία και τη συνεργασία* σε ψηφιακά περιβάλλοντα – την αλληλεπίδραση με την κοινότητα των χρηστών σας στο διαδίκτυο.

02

Αξιοποιήστε τα δωρεάν τεχνολογικά εργαλεία

Προσδιορίστε ποια δωρεάν εργαλεία θα ενισχύσουν τις λειτουργίες και τη συνεργασία της ομάδας σας.

Trello

Για τη διαχείριση έργων, μπορείτε να χρησιμοποιήσετε το Trello (δημιουργήστε έναν πίνακα για να παρακολουθείτε εργασίες όπως «Σχεδιασμός πρωτοτύπου», «Συνάντηση με τον υπεύθυνο της τραπεζαρίας» κ.λπ.)

Notion

Το Notion είναι ένας χώρος εργασίας με τεχνητή νοημοσύνη (π.χ., για έναν χώρο εργασίας σε στυλ εγγράφου/wiki που συνδυάζει λίστες εργασιών, σημειώσεις και βάσεις δεδομένων – πολύ βολικό για τη συνεργασία της ομάδας).

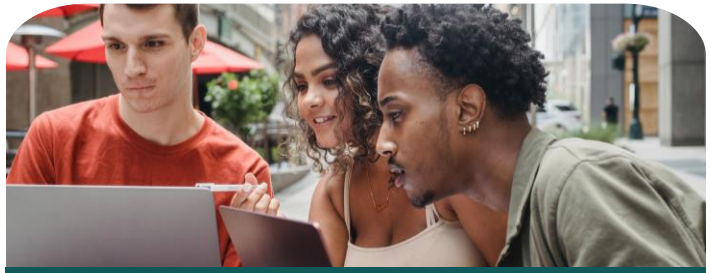
Google Workspace

Χρησιμοποιήστε **το Google Workspace** (Docs, Sheets) για τη συν-σύνταξη οποιουδήποτε περιεχομένου ή για τη διατήρηση ενός αρχείου καταγραφής επιπτώσεων.

Πώς να αξιοποιήσετε τα δωρεάν τεχνολογικά εργαλεία

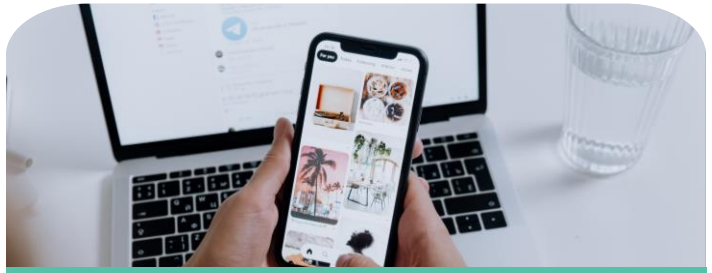
«Θα χρησιμοποιήσουμε το Trello για τη διαχείριση των εργασιών, το Google Docs για την τεκμηρίωση και τον προγραμματισμό, το Canva για το σχεδιασμό διαφημιστικών γραφικών και το Microsoft Teams ή το δωρεάν πακέτο του Slack για την επικοινωνία της ομάδας.»

Με αυτόν τον προγραμματισμό, εξασφαλίζετε ότι όλοι γνωρίζουν πού να συνεργαστούν και ότι το κόστος είναι προσιτό για το έργο σας.

Google Forms

Εάν η λύση σας απαιτεί προγραμματισμό ή χαρτογράφηση, υπάρχουν τα Google Forms (για σχόλια ή εγγραφές).

Google Maps

Το API του Google Maps βοηθά τους πελάτες να πλοηγηθούν εύκολα προς την προσφορά σας και να ανακαλύψουν τι υπάρχει κοντά — ενισχύοντας την αξία της πρότασής σας και την εμπειρία των επισκεπτών.

Miro AI Workspace

Ένας συνεργατικός διαδικτυακός χώρος εργασίας με τεχνητή νοημοσύνη που επιταχύνει τις ροές εργασίας, τον σχεδιασμό και την κάλυψη επιχειρηματικών αναγκών, προωθώντας τον μετασχηματισμό και τη σαφήνεια.

03 Αντιμετώπιση της ψηφιακής βιωσιμότητας

Λάβετε υπόψη τη βιωσιμότητα των επιχειρηματικών σας δραστηριοτήτων

Δεδομένου ότι πρόκειται για μια «πράσινη» επιχείρηση, λάβετε υπόψη και τη βιωσιμότητα των ψηφιακών σας δραστηριοτήτων.

Αυτό μπορεί να σημαίνει την επιλογή ενός παρόχου φιλοξενίας ιστοσελίδων που λειτουργεί με ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (ορισμένοι πάροχοι προσφέρουν δωρεάν πακέτα και ισχυρίζονται ότι παρέχουν «πράσινη» φιλοξενία), την ελαχιστοποίηση του αποτυπώματος δεδομένων της εφαρμογής σας (αποδοτικός κώδικας = μικρότερη κατανάλωση ενέργειας) και τη διασφάλιση της ψηφιακής προσβασιμότητας (ο τομέας «Ασφάλεια» του DigComp επισημαίνει μάλιστα τη σημασία της ευημερίας και της ένταξης στον τομέα της τεχνολογίας

Να έχετε υπόψη το ανθρακικό αποτύπωμα των ΤΠΕ σας

Αν και σε μικρή κλίμακα οι ψηφιακές εκπομπές του έργου σας είναι ελάχιστες, η καλλιέργεια καλών συνηθειών από τώρα είναι πολύτιμη. Αποτελεί επίσης ένα σημείο που μπορείτε να αναφέρετε στις παρουσιάσεις σας – ότι λαμβάνετε υπόψη το ανθρακικό αποτύπωμα των ΤΠΕ.

Για παράδειγμα, η ομάδα αποφάσισε να φιλοξενήσει το πρωτότυπό της στο GitHub Pages, το οποίο είναι μια δωρεάν υπηρεσία και σχετικά ελαφριά, και διατήρησε μικρό το μέγεθος των εικόνων για να μειώσει τη μεταφορά δεδομένων.

04 Χρονοδιάγραμμα και ορόσημα

Δημιουργήστε ένα απλό χρονοδιάγραμμα για την υλοποίηση του έργου σας. Δεν χρειάζεστε εξεζητημένο λογισμικό – αρκεί ένας πίνακας στο Google Docs ή ένα ημερολόγιο στο Trello.

Επίσης, **ζητήστε** από νωρίς **την γνώμη** των χρηστών-στόχου για το πρωτότυπό σας – είναι πιο εύκολο να τροποποιήσετε ένα σχέδιο παρά να το ξαναφτιάξετε μετά την προγραμματιστική υλοποίηση. Αυτή η επαναληπτική προσέγγιση είναι κεντρικής σημασίας για την ψηφιακή επιχειρηματικότητα.)*

Σημειώστε τα βασικά ορόσημα

Σημειώστε βασικά ορόσημα, όπως *«Προτυπίο έτοιμο», «Δοκιμή με σχόλια», «Αρχική κυκλοφορία», «Ενσωμάτωση χρηστών»* κ.λπ.

Να είστε ρεαλιστικοί

Φροντίστε να είναι ρεαλιστικό, λαμβάνοντας υπόψη το χρόνο που διαθέτετε (ίσως αυτό το έργο να διαρκέσει περισσότερο από ένα εξάμηνο).
Ένα χρονοδιάγραμμα όχι μόνο σας καθοδηγεί, αλλά δείχνει και στους ενδιαφερόμενους (όπως τον καθηγητή σας) ότι έχετε ένα σαφές σχέδιο.

Σύνδεση με το EntreComp

Συνεχίστε να εφαρμόζετε το EntreComp καθ' όλη τη διάρκεια του έργου.
Αυτό αποτελεί άσκηση *των δεξιοτήτων «Ανάληψη πρωτοβουλίας»* και *«Σχεδιασμός και διαχείριση»* – μετατρέποντας τις ιδέες σε δράση με δομημένο τρόπο. Αφορά επίσης τη δεξιότητα *«Συνεργασία με άλλους»,* αν κατανείμετε τα καθήκοντα και συνεργαστείτε αποτελεσματικά.

Παράδειγμα: Σχεδιασμός ψηφιακής στρατηγικής με προσιτά εργαλεία

Η ομάδα του εγχειρήματος «Food-Share» παρουσίασε τη ψηφιακή της στρατηγική ως εξής:

Δημιούργησαν ένα **λειτουργικό πρωτότυπο** της εφαρμογής τους χρησιμοποιώντας το Figma (δωρεάν) και το ενσωμάτωσαν σε μια δωρεάν ιστοσελίδα του Google Sites, ώστε οι δοκιμαστές να μπορούν να δουν μια «επίδειξη».

Δημιούργησαν μια **σελίδα στο Instagram** με το όνομα «@CampusFoodRescue» και προγραμμάτισαν αναρτήσεις που υπογραμμίζουν πόσα τρόφιμα πάνε χαμένα και πώς η εφαρμογή τους θα βοηθήσει (χρησιμοποιώντας το Canva για να δημιουργήσουν ελκυστικά οπτικά στοιχεία).

Σχετική ικανότητα:

→ ***EntreComp:*** Ανάληψη πρωτοβουλίας· Συνεργασία με άλλους (συνεργασία στην υλοποίηση)· Σχεδιασμός και διαχείριση (δημιουργία χάρτη πορείας).

→ ***GreenComp:*** Προσαρμοστικότητα (προσαρμογή του σχεδίου και των εργαλείων σας καθώς προκύπτουν προκλήσεις – μια μορφή διαχείρισης των μεταβάσεων σε ένα έργο); **Ατομική πρωτοβουλία** (κάθε άτομο ανακαλύπτει πώς μπορεί να συμβάλει στη βιωσιμότητα μέσω του ρόλου του).

Παράδειγμα: Σχεδιασμός μιας ψηφιακής στρατηγικής με προσιτά εργαλεία

Για **τη διαχείριση του έργου**, χρησιμοποίησαν το Trello με στήλες «Backlog / To-Do, In Progress, Done» για την παρακολούθηση των εργασιών και συναντιόνταν κάθε εβδομάδα στο Google Meet για να συντονίζονται. Ένα μέλος ανέλαβε να επικοινωνήσει με τον υπεύθυνο της τραπεζαρίας μέσω email για να δοκιμάσουν την ιδέα (οικοδόμηση σχέσεων).

Επίσης, έλαβαν υπόψη **την ψηφιακή βιωσιμότητα**, επιλέγοντας μια λύση φιλοξενίας που ισχυριζόταν ότι είναι ουδέτερη ως προς τις εκπομπές άνθρακα (στην περίπτωση αυτή, το δωρεάν πακέτο της Netlify) για όταν τελικά θα έθεταν σε λειτουργία την εφαρμογή. Μέχρι το τέλος αυτού του σταδίου, είχαν μια σαφή εικόνα του *τι* έπρεπε να γίνει και *του τρόπου με τον οποίο* θα αξιοποιούσαν τα ψηφιακά εργαλεία για να το επιτύχουν.

Σχετική ικανότητα:

→ ***DigComp:*** Δημιουργία ψηφιακού περιεχομένου (δημιουργία πρωτοτύπου της εφαρμογής/του ιστότοπου)

Επικοινωνία και συνεργασία (εμπλοκή των χρηστών μέσω κοινωνικών πλατφορμών, συντονισμός ως ομάδα στο διαδίκτυο)

Ασφάλεια και ευημερία (διασφάλιση ότι η ψηφιακή λύση και οι πρακτικές σας είναι προσβάσιμες και δεν προκαλούν βλάβη)

Σύνοψη: Δημιουργώντας την «πράσινη» ψηφιακή σας επιχείρηση

Βήμα 1. Εντοπισμός μιας «πράσινης» ψηφιακής ευκαιρίας
(Συστημική σκέψη & κενό στην αγορά)

Βήμα 2. Δημιουργία ιδεών *+ πλαίσια β* **και καθορισμός σκοπού** *(Εργαλεία δημιουργικής ιδεοποίησης ιωσιμότητας)*

Βήμα 3. Δημιουργία ενός «Canvas» για ένα πράσινο επιχειρηματικό μοντέλο *(Οπτικοποίηση)*

Βήμα 4. Σχεδιασμός ψηφιακής στρατηγικής με προσιτά εργαλεία

Τι έχετε επιτύχει

Ολοκληρώνοντας **τα Βήματα 1–4**, έχετε μεταβεί από ένα ασαφές πρόβλημα βιωσιμότητας σε μια **επιχειρηματική ιδέα με συγκεκριμένο σκοπό και ψηφιακή υποστήριξη**:

Βήμα 1 — Πλαίσιο ευκαιριών: Χρησιμοποιήσατε **το GreenComp (συστήματα και κριτική σκέψη)** για να χαρτογραφήσετε το πεδίο του προβλήματος, να αναδείξετε πραγματικά κενά και να συντάξετε μια συνοπτική περιγραφή της ευκαιρίας.

Βήμα 2 — Σκοπός και παραγωγή ιδεών: Εφαρμόσατε **το EntreComp (δημιουργικότητα, όραμα, αξιολόγηση ιδεών)** για να δημιουργήσετε εναλλακτικές λύσεις και να καταλήξετε σε μια σαφή **αποστολή** που συνάδει με τις αρχές της βιωσιμότητας (Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης / κυκλική οικονομία).

Τι έχετε επιτύχει

Βήμα 3 — Πράσινο επιχειρηματικό μοντέλο: Μετατρέψατε τον σκοπό σε ένα συνεκτικό μοντέλο, εφαρμόζοντας το EntreComp (σχεδιασμός και κινητοποίηση πόρων) και ενσωματώνοντας το GreenComp (αξίες, συλλογική δράση), έτσι ώστε ο αντίκτυπος να είναι ενσωματωμένος στους εταίρους, τις δραστηριότητες, τα κόστη και τα έσοδα — και όχι απλώς προστεθείς εκ των υστέρων.

Βήμα 4 — Ψηφιακή στρατηγική: Εφαρμόσατε το μοντέλο με ένα λιτό τεχνολογικό σχέδιο, εφαρμόζοντας το DigComp (δημιουργία περιεχομένου, συνεργασία, επίλυση προβλημάτων) για να δημιουργήσετε πρωτότυπα, να επιλέξετε κανάλια, να οργανώσετε την εργασία και να υιοθετήσετε προσιτά εργαλεία χαμηλού κόστους — λαμβάνοντας παράλληλα υπόψη την ψηφιακή βιωσιμότητα και την προσβασιμότητα.

Τι έχετε επιτύχει

Με λίγα λόγια, έχετε καταφέρει:

→ **μια** επικυρωμένη **διατύπωση του προβλήματος**,
→ μια πειστική **αποστολή**,
→ ένα **βιώσιμο επιχειρηματικό μοντέλο** που μπορεί να λειτουργήσει στην πράξη, και
→ έναν πρακτικό **ψηφιακό οδικό χάρτη** για την ανάπτυξη, τη δοκιμή και την επικοινωνία της λύσης σας.

Συνολικά, αυτά τα βήματα καταδεικνύουν πώς **το EntreComp (νοοτροπία & εκτέλεση)**, **το GreenComp (ηθική & συστήματα)** και **το DigComp (εργαλεία & υλοποίηση)** αλληλεπιδρούν για να μετατρέψουν μια ιδέα σε αξιόπιστη δράση.

Entrepreneurship Education

START DSP

Digital - Sustainable - Profitable

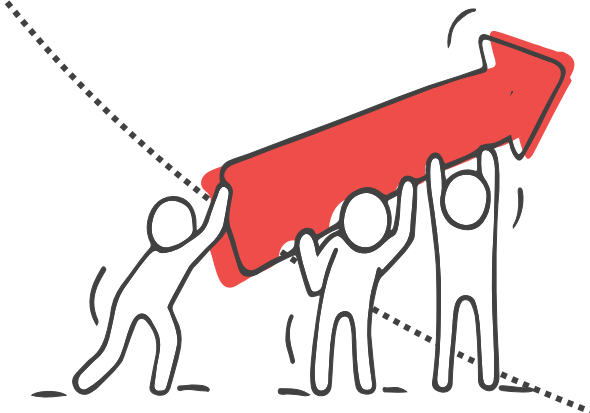

Ολοκληρώσατε...
Ενότητα 2 (Μέρος 2)

Ενότητα 3 Πρακτική εφαρμογή:
Δημιουργία της δικής σας πράσινης ψηφιακής επιχείρησης

Ενότητα 3 (Μέρος 2)

Πράσινα ψηφιακά επιχειρηματικά μοντέλα

EPIC STAYS is licensed under CC BY-SA 4.0

Co-funded by the European Union

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or Deutscher Akademischer Austauschdienst e.V., Nationale Agentur für Erasmus+ Hochschulzusammenarbeit. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.